

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΕΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 132

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2007

Κωδικός 2217

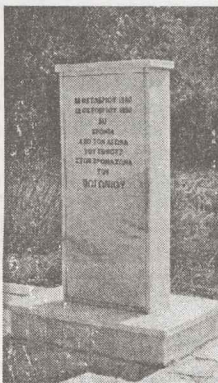
ΟΙ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ

Τόλα δείχνουν ότι δρομολογείται ο «Καποδίστριας 2». Και μάλιστα με τη συναίνεση όλων των κομμάτων. Διαφέρουν μόνο στον τελικό αριθμό των ΟΤΑ, που κυμαίνεται από 300 έως 500. Μέσα σε μια τέτοια εξέλιξη, αναπόφευκτη θα είναι και η συνένωση των δικών μας ΟΤΑ. Πολλά ακούγονται και κάποιων ανοίγεται η όρεξη για καπέλωμα των γειτονικών ΟΤΑ. Δεν χρειάζεται να αναφερθούν οι διάφορες φημολογίες. Έχει αρχίσει ήδη η συζήτηση στην ΤΕΔΚ Ιωαννίνων και σύντομα θα κατατεθούν οι... επιθυμίες των ενδιαφερομένων! Υπάρχει η πρόθεση να απορροφηθούν οι ΟΤΑ Πωγωνίου σε ευρύτερο σχήμα. Σε όσα όμως, έστω και αποσπασματικά, δημοσιοποιήθηκαν αναφέρεται ότι θα επιδιωχθεί η ομοιογενής ταυτότητα των ΟΤΑ που θα συνενωθούν. Η παλιά επαρχία του

Πωγωνίου, η οποία ιστορικά συγκροτήθηκε από μικρές κοινωνίες ομοιογενούς πολιτιστικής ταυτότητας, αποτελεί ένα κριτήριο και ένα σχήμα που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Πάνω σε αυτό, ίσως είναι αναγκαίο να αρχίσουν συζητήσεις μεταξύ των φορέων των ΟΤΑ μας για την επιδίωξη μιας συνένωσης που να φέρει την ταυτότητα του Πωγωνίου. Αποτελεί μέτρο πρόνοιας και συνετής συμπεριφοράς των παραγόντων της επαρχίας μας. Ας το σκεφθούν έγκαιρα από τώρα πριν άλλοι δρομολογήσουν άλλες λύσεις που δεν θα είναι αρεστές αλλά και ιστορικά θα έχουν ανατρέψει και καταλύσει μια παράδοση η οποία μας ταιριάζει και μας διατηρεί σαν πολιτιστική κληρονομιά. Ένα χειμωνιάτικο συνέδριο όλων θα ήταν πολύ χρήσιμο για την κατάσταση όπου να ακουστούν όλες οι απόψεις.

Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ ΣΤΟ ΧΑΝΙ

Το φύλλο αυτό της εφημερίδας μας που χρονολογικά φέρει ως φύλλο του Οκτωβρίου, αναπόφευκτα περιλαμβάνει και την ιστορική μνήμη του μεγάλου για την επαρχία μας γεγονότος της 28ης Οκτωβρίου 1940, του ΟΧΙ. Μια ιστορική συγκυρία, κατά την οποία οι Πωγωνήσιοι μαχητές, που αποτελούσαν την μεγαλύτερη δύναμη του Ανεξάρτητου Τάγματος Δελβινάκιου, βρέθηκαν στις επάλξεις του προμαχώνα του Έθνους, στις γραμμές προκαλύψεως της επαρχίας μας. Για αυτή την ανάμνηση και ως χρέος προς τους μαχητές μας και για τις θυσίες των συμπατριωτών μας, το 1990, στα πενήντα χρόνια από την ιστορική εκείνη ώρα και μέρα του ΟΧΙ, φορείς και Τοπική αυτοδιοίκηση, έστησαν μια αναμνηστική στήλη στο Χάνι Δελβινάκι, έδρα τότε του Τάγματος Δελβινάκιου. Αυτή η στήλη, αποσυντέθηκε και απαξιώθηκε από τον Δήμο Δελβινάκιου και φτάνει μέσα σε ένα αμφιλεγόμενο μνημείο με την παραδοξότητα εντάξεως ενός πολεμικού αεροπλάνου άλλης εποχής ασύνδετου και ανιστόρητου με τον χρόνο και το μνημείο. Η καθαίρεση της αναμνηστικής αυτής στήλης που έστησαν εκεί συλλογικοί και αντιπροσωπευτικοί φορείς του Πωγωνίου, δεν συνάδει με τον σεβασμό προς ένα μνημείο ανάμνησης μιας μεγάλης στιγμής για το Πωγώνι. Είναι καιρός να το ξανασκεφθεί ο Δήμος Δελβινάκιου, να αποκαταστήσει την αναμνηστική στήλη στην αρχική μορφή της σαν δείγμα πολιτισμού, παράδοσης και σεβασμού προς όλους εκείνους που τιμώντας τους Πωγωνήσιους μαχητές του Τάγματος Δελβινάκιου έστησαν αυτή την αναμνηστική στήλη. Η καταπάτηση του χώρου της στήλης και η καθαίρεσή της, στερείται ακόμη και της στοιχειώδους πολιτιστικής ευγένειας σε ένα έργο των προγενέστερων αντιπροσωπευτικών εκπροσώπων και συλλογικών φορέων των δικών μας τοπικών κοινωνιών.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΜΕΓΓΟΥΛΗΣ

Είχα την ευκαιρία, ανήμερα την 28η Οκτωβρίου 2007 να παρευρεθώ στο μνημόσυνο των θυμάτων της 28ης Οκτωβρίου 1940, στο Περιστέρι. Μια σεμνή τελετή από τους φορείς του χωριού τιμώντας τα θύματα του πολέμου εκείνου, με τη τέλεση μνημόσυνου, τρισάγιου στο τόπο της θυσίας και κατάθεση στεφάνων στο ηρώο του Περιστερίου. Η ατμόσφαιρα κατανυκτική, η συγκίνηση αναπόφευκτη, και η αλληλεπικοινωνία με τους απόντες να κατέχει τη σκέψη όλων των παριστανένων.

Δεν παραλείπω να εκτιμήσω την σημασία της εκδήλωσης με την παρουσία και αποδήμηση Περιστεριωτών με την πρωτοβουλία της Αδελφότητας, που και μετά 67 χρόνια δεν ξεχνούν τη θυσία των προγόνων τους που ήταν από τα πρώτα θύματα αμάχων την πρώτη μέρα του πολέμου. Εκεί στον Ιερό Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου, στο παλιό και φημισμένο Μοναστήρι της Μεγγούλης, που συγκέντρωσε το σεβασμό των προσκυνητών στην λειτουργία και την επιμνημόσυνη δέηση, μας σφίχτηκε η καρδιά από την κατάσταση του παλιού αυτού μνημείου της Ορθοδοξίας. Η έλλειψη φροντίδας συντήρησης και διαφύλαξης του κτιρίου, οι αδόκιμες επεμβάσεις, η φθορά των αγιογραφιών δίνουν μια εικόνα εγκατάλειψης. Και αυτό δεν αφορά στους Περιστεριώτες που το σέβονται.

Το Μοναστήρι είναι ένα μνημείο του Πωγωνίου. Χρειάζεται την προσοχή τόσο των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Νομαρχίας της Μητρόπολης και της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας για την αποκατάσταση και διάσωσή του. Και οι Περιστεριώτες πρέπει να μεταφέρουν σε κάθε αρμόδιο την ανησυχία τους για το ιστορικό αυτό μνημείο του χωριού τους.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΟΧΙ

Σε αυτό το χρονολογικό σημείωμα, που τυχαίνει με το φύλλο του Οκτωβρίου και την ανάμνηση του Ιστορικού ΟΧΙ στον ακριτικό χώρο, θα δώσω τον λόγο στον άνθρωπο που είπε το πρώτο πολεμικό ΟΧΙ στους εισβολείς Ιταλούς τα πρώτα λεπτά του πολέμου στις 6 παρά πέντε το πρωί της 28ης Οκτωβρίου 1940, ανατινάζοντας τη γέφυρα Κακαβιάς γνωστή ως γέφυρα Γκόλα. Είναι ο εφεδρικός αξιωματικός Κλέαρχος Πελλένης που εγκατεστημένος δίπλα στη γέφυρα από τον Μάιο 1940 είχε το προνόμιο της Ιστορίας να δώσει αυτός το πρώτο πολεμικό ΟΧΙ στους Ιταλούς. Είχα την ευκαιρία τις μέρες αυτές κοντά στις 28 Οκτωβρίου, να έχω μια τηλεφωνική επικοινωνία μαζί του και να καταγράψω μια κατάθεση καρδιάς του κ. Κλέαρχου Πελλένη και συγχρόνως να καταγράψω μια ιστορική μαρτυρία για τα γεγονότα στο Πωγώνι του 1940. Να τι μου είπε ο σεβαστός μαχητής του '40:

«Σύμφωνα με οδηγίες της Μεραρχίας πήγαμε στην περιοχή Κακαβιάς τον Μάιο 1940 με τον μόνιμο ανθυπολοχαγό Μηχανικού Νικόλαο Διαμάντη για την προετοιμασία των εργασιών υπονόμευσης γεφυρών και στροφών του δρόμου σε περίπτωση Ιταλικής επίθεσης.

Αφού έγινε αυτό εγκαταστάθηκα με μια διμοιρία κοντά στη γέφυρα Κακαβιάς

ή Γέφυρα Γκόλα όπως λεγόταν από την γειτνίαση με το ομώνυμο Χάνι του Γκόλα.

Ήταν όλα έτοιμα για μια τέτοια δουλειά και είχαν τοποθετηθεί οι απαιτούμενες ποσότητες δυναμίτιδας, τα ανάλογα φυτίλια (βρόδκουστα και ακαριαία) και εμπυρεύματα και τα τοποθετήσαμε σε θέση σε ένα αμπρί του κατασκευάσαμε 30-40 μέτρα από τη γέφυρα, για να μη πάθουν καμιά ζημιά από τη βοοχή και τον καιρό.

Με δική μου πρωτοβουλία και για λόγους μεγαλύτερης ασφάλειας ζήτησα και μου έστειλαν και μία συσκευή Μπουλντζέ, εφεδρικής, ηλεκτρικής πυροδότησης για μεγαλύτερη ασφάλεια και κάναμε τις ανάλογες συνδέσεις.

Στην περιοχή προς τα σύνορα, το μηχανικό είχε τοποθετήσει στο δρόμο και εμπόδια από σιδηροδρόκου.

Εκεί δίπλα στη γέφυρα ήταν το Χάνι του Γκόλα το οποίο δούλευε και πίνανε κανένα καφέ ή κανένα τσίπουρο με μεζεδάκια. Μια φορά, θυμάμαι πέρασε ένας Ιταλός πρεσβευτής που μιλούσε καλά τα

Ελληνικά και γελώντας μου είπε: «έναν περίπατο θα κάνουμε, τι να κάνετε».

Του απάντησα ήρεμα με ένα: «θα δούμε».

Στο καταυλισμό μας μία φορά ήρθε και ο Διοικητής της Μεραρχίας, ο στρατηγός Χαράλαμπος Καταμής, που μας έκανε επιθεώρηση, και σε παράταξη μάχης παρουσιάσαμε και όπλα.

Στη θέση αυτή της Κακαβιάς όπου είχα εγκαταστήσει τη διμοιρία μου είμασταν συνεχώς σε κατάσταση ετοιμότητας.

Τις τελευταίες μέρες πριν την 28η Οκτωβρίου 1940, όλα έδειχναν πως ο πόλεμος πλησίαζε και σχεδόν δεν κοιμόμασταν.

Ο Τομεάρχης, αντισυνταγματάρχης Μαρδοχάιος Φριζής, ερχόταν συχνά από το Χάνι Δελβινάκι που ήταν η έδρα του, με ένα αυτοκίνητο Bedford που είχε και μου έκανε παρέα, γιατί γνώριζε την συνεχή αγριότητα μας. Αυτό μου έμεινε πραγματικά αλησμόνητο και διατηρώ άσβηστη αυτή την ανάμνηση από τις ώρες εκείνες

τις παραμονές της Ιταλικής εισβολής

Είχαμε υπονομεύσει και άλλα σημεία του δρόμου μέχρι το Χάνι Δελβινάκι σε γεφύρια μικρά και σε επικαίρες στροφές σε 10 σημεία εστίες.

Όλα ήταν προετοιμασμένα στην εντέλεια όταν έφθασε εκείνη η ώρα.

Και οι Ιταλοί επίσης προετοιμάζονταν. Τις τελευταίες μέρες είχαν οργανώσει και προχωρημένα παρατηρητήρια κοντά στα σύνορα και είχαν απλώσει και τηλεφωνικές γραμμές. Κάποιες από αυτές που επεσήμανα πήγα κρυφά και τις έκσφα.

Το πρωί εκείνο είμασταν σε επιφυλακή. Μας είχαν ειδοποιήσει νωρίτερα να είμαστε έτοιμοι. Δόθηκε μάλιστα εντολή και άνοιξε έναν σφραγισμένο φάκελο με οδηγίες. Μάζεψα τους στρατιώτες μου τους ενημέρωσα, μοίρασα ξηρά τροφή και περίμενα. Είχα συνεχώς τηλεφωνική επικοινωνία με το Χάνι Δελβινάκι με τον Φριζή και ήμουν έτοιμος. Από τα σύνορα ακουγόταν φασαρία από τις μοτοσικλέτες και τα μηχανοκίνητα των Ιταλών που ετοιμάζονταν για την εισβολή. Εκείνη την ώρα ένοιωθα πράγματι μεγάλη την ευθύνη και αγωνιούσα για την επιτυχία της επιχείρησης ανατίναξης της γέφυρας. Εγώ, ένας εφεδρικός ανθυπολοχαγός είχα

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Μερόπης ευχαριστεί την κ. Βασιλική Πότση και τα τέκνα της για την οικονομική ενίσχυση εις μνήμη του συζύγου και πατέρα τους Φώτη Πότση.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Μερόπης ευχαριστεί τον Εξωραϊστικό Σύλλογο για την οικονομική προσφορά του στη μνήμη του Φώτη Πότση αντί στεφάνου.

ΓΑΜΟΙ

Στις 22-9-2007 τελέστηκε ο γάμος της Ουρανίας Καλλιαρέ-κων του Βασιλείου από Κάτω Μερόπη μετά τον Κων/νου Γιαννιτσή.

Στο νέο ζευγάρι προσθέτουμε και τις δινές μας ευχές.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΟΧΙ

Συνέχεια από την 1η σελ.

αναλάβει ένα μεγάλο φορτίο, που μου είχαν εμπιστευτεί αυτή την κρίσιμη ώρα που μετά τόσον καιρό αναμονής περίμενα εκεί στην ερημιά. Ήταν μεγάλη η ώρα, ατελείωτη. Και περίμενα στο ακουστικό του τηλεφώνου καθώς ακούγονταν να πλησιάζουν οι Ιταλοί.

Μόλις δόθηκε η εντολή για την πυροδότηση από τον Φιζή έκανα το σταυρό μου και άναψα τα ρούτλια ενώ συγχρόνως οι βοηθοί μου χειρίζονταν από το αμπρί τον ηλεκτρικό μηχανισμό. Όλα λειτουργήσαν όπως είχαν ετοιμαστεί για να αισθανθώ εκείνη τη στιγμή την ικανοποίηση της επιτυχίας και της εκπλήρωσης του καθήκοντος. Και έγινε η μεγάλη έκρηξη με εκκωφαντικό θόρυβο που δεν τον περιμένα και οι προελαύνοντες Ιταλοί, οι οποίοι από την ώρα εκείνη που ήταν περίπου έξι παρά πέντε το πρωί στις 28 Οκτωβρίου 1940, σφυροκοπούσαν με το πυροβολικό τους όλες τις θέσεις των τμημάτων προκαλύψεως και όλα τα γνωστά δρομολόγια και μονοπάτια.

Έγινε η ανατίναξη της γέφυρα Γκόλα και συγχρόνως από άνδρες της διομήρι- μου που ήταν στα άλλα σημεία υπονομεύσεων ανατινάσσονταν μικρά γεφύρια και κρίσιμες θέσεις του δρόμου. Από τις δέκα περίπου εστίες λειτουργήσαν 4-5.

Και άρχισε η σύμπτυξη της δύναμης. Είναι γεγονός ότι οι περισσότεροι στρα- τώτες έφυγαν μετά την μεγάλη έκρηξη

ΧΥΛΟΠΙΤΤΕΣ- ΤΡΑΧΑΝΑ- ΣΠΙΤΙΣΙΑ ΓΛΥΚΑ

Σπιτίσια, χυλοπίττες, τραχανά, γλυκά και άλλα παλιотικά παρασκευάσματα του τόπου μας στη χρυσοχώρα Ρίνα στο τηλέφωνο 26570-31583.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΜΕΛΙ

Μήπως ψάχνετε για μέλι αγνό- τέλειο; Θα το βρείτε στο Βασιλικό στον αρχαιότερο μελισσοκόμο Παν. Κύρκο. Τηλέφωνο τις θραδι- νές ώρες 26570- 41508.

ΡΑΚΙ ΑΓΝΟ

Ρακί αγνό, ντόπιο, για φίλους στο Ζήκα στα Τηλέφω- να 26570-31265 και 6946017010.

CD ME ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

Κυκλοφόρησε CD της δασκάλας του επάγγελμα Κατερίνας Ζάκκα «ΗΧΟΙ ΠΩΓΩΝΙΟΥ». Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια και άλλα τραγούδια του Βασίλη Κέγκου. Συνεχίζει επίσης να κυκλοφορεί και το CD της Αδελφότητας Μεροπαί-ων Θεσσαλονίκης με τον Πέτρο Λούκα και πανηγυριώτικα τραγούδια. Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια τραγούδια από τους Δολιώτες.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- * Απεβίωσε στη Μερόπη ο Φώτης Πότσης ετών 84
- * Απεβίωσε στο Βασιλικό ο Γεώργιος Ιωαννίδης ετών 75

τικού Κλέαρχου Πελένη 67 ακριβώς χρό- νια για την πρώτη μέρα του πολέμου και το ΟΧΙ, την αυγή της 28ης Οκτωβρίου 1940, αποτελεί ένα σημαντικό ντοκουμέν- του των γεγονότων στο ακριτικό Πωγωνί. Την ώρα εκείνη που οι περισσότεροι Έλληνες κοιμόνταν, εκεί στη γέφυρα του Γκόλα μια χούφτα Έλληνες στρατιώτες με τον αξιωματικό τους, αφουγκράζονταν και αγωνιάσαν καθώς πλησίαζε ο ορμηγός των τάνκς, και πυροδότησαν το πρώτο μπουρλότο της περιφάνης απάντησης του Έθνους στους Ιταλούς.

Η έκρηξη από την ανατίναξη της γέφυ- ρας του Γκόλα, ακούστηκε σε όλα τα χωριά του Πωγωνίου, και στα άλλα στρα- τιωτικά τμήματα προκαλύψεως, σαν εγερ- τήριο σάλπισμα σαν ένα μήνυμα της εθνι- κής πεπιπείας που άρχιζε. Είναι ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα στο Πωγωνί, οι κάτοικοι του οποίου, ιστορικά, είχαν το πρόνομο να αποτελέσουν μια έπαλη στην προμαχώνα του Ελληνισμού

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ 2657-0-

ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22006
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιάνης	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης	
Δελβινάκιου	22085-22086
Αστυνομία Βήσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάδδανης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιάνης	(26570) 31227

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιά» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιά
3. «Πωγωνιά» Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λομπριδίου που πρωτοδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 1 Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Ερευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1 Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20x28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογεί κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 2 Θέματα: Ερευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιά» Φωτογραφική αναζήτηση 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ενα παδί του '40 θυμάται» Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμήσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδήσεσες του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμήσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερόπης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.
12. Αχ. Βαζιάρη: «Ένα άλλο παιδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»
- 12Α. Αχ. Βαζιάρη: «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»
13. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 3
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανίον»
15. Ενθυμήσεις του Μάνου Μάρη Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα
17. Κων. Χρ. Κωστούλα: Γε. Ξηγιός Πανταζίδης.
19. Γ. Λεκάκης: Το ημερολόγιο ενός λαχιά από τη Μερόπη

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ ΚΑΘΑΡΙΣΕ ΤΑ ΠΑΛΙΑ ΓΕΦΥΡΙΑ

Με πρωτοβουλία του πρόεδ- ρου της Διευρυμένης Κοινότη- τας Πωγωνιάνης κ. Παντ. Τσέβη έγινε ένας πρώτος καθαρισμός των παλιών γεφυριών που δια- σόθηκαν κατά την κατασκευή του δρόμου από Χάνι Δελβινάκι προς Πωγωνιάνη. Αποτελούν πράγμα- τι αξιολογία μνημεία της περιο- χής και η διάσωση τους είναι μια σημαντική προσφορά στην ιστο- ρία και τον τουρισμό. Υπάρχουν σκέψεις για την επισκευή και προ- βολή τους.

ΝΕΑ ΠΙΣΤΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΛΑΚΚΟΥ

Νέα πίστωση 20.000 ευρώ έ- ρχθηκε από τη Νομαρχία Ιωαννί- νων για την αποκατάσταση των ζημιών από σεισμό στο Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Κακολακκού. Συνολικά η πίστωση που διατέθηκε φθάνει τις 40.000 ευρώ.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΣΩΠΙΚΗ

Όπως μας πληροφόρησε ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Αλέξ. Καχριμάνης για το δρόμο από σύνορα προς Σωπική, οι διαδικα- σίες βρίσκονται σε εξέλιξη στη φάση αναδείξεως εργολάβου εκτελέσεως του έργου. Τυχόν δυσκολίες σύντομα θα ξεπερα- στούν και το έργο αυτό θα συμ- βάλλει στην ανάπτυξη του ξεκομμένου Πωγωνίου και στην περαιτέρω αξιοποίηση του νέου δρόμου από Χάνι Δελβινάκι μέχρι Δρυμάδες και σύνορα.

ΟΙ ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΕΣ

Οι πρώτοι προσληφθέντες αγρο- φύλακες εκπαιδεύονται εντατικά ενώ παράλληλα ασκούνται στα καθήκοντά τους. Η εκπαίδευση είναι «σφαιρική» γύρω από τον κυρίαρχο ρόλο που θα κληθούν να διαδραματίσουν στην προστασία και διαφύλαξη του περιβάλλοντος. Η Διεύθυνση Αγροφυλακής Ηπεί- ρου δουλίζει εντατικά στο τομέα αυτόν και είναι πρωτοπόρα στη προώθηση των νέων αντιλήψεων. Περιμένουμε να δούμε το νέο σώμα και την αναμενόμενη προσφορά στην κοινωνία και στην ιδέα του περιβάλλοντος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & επανρθωτική οδοντιατρική εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 Κηφισιά 145 62, τηλ.: 210-8080010
κιν.: 6944 812910
www.tooth.gr

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΑΚΟΜΗ ΝΑΡΚΕΣ;

Στις 17 Οκτωβρίου 2007, ένα ειδικό συνεργείο, συνοδευόμενο από συνοριοφρουρούς και Νοσοκομειακό αυτοκίνητο, προκάλεσε έκρηξη πυλίας νάρκης στα ριζά της Νεμέρτσικας, πάνω από τη Μερόπη. Η έκρηξη ήταν ισχυρή και ανησύχησε τους λίγους κατοίκους της περιο- χής. Κατά πληροφορίες το συνεργείο αυτό ανήκει σε μια εταιρία που έχει αναλάβει την εκκαθάριση παλιών ναρκωπιδίων. Ο εντοπισμός των ναρκών γίνεται με σύγχρονες ηλεκτρονικές μεθόδους και τέτοια περίπτωση ήταν και η νάρκη στη Μερόπη. Εκεί ήταν πράγματι παλιό ναρκωπιδίο του στρατού από την εποχή του ανταρτοπολέμου. Από τις νάρκες αυτές υπήρξαν τότε και δύο θύματα ένας άνδρας και μία γυναίκα. Το ναρκωπιδίο είχε καθαριστεί από ειδικό συνεργείο του στρατού μεταγενέστερα. Φαίνεται ότι κατόλοιπο αυτού ήταν και η τελευταία περίπτωση. Ας ελπίσουμε ότι ήταν η τελευταία. Κάποιος αρμόδιος όμως πρέπει να το επιβεβαιώσει, γιατί είναι και μονοπάτι που οδηγεί στο βουνό το οποίο χρησιμοποιούν ακόμη κτηνοτρόφοι και περιπατητές.

Η ΑΣΦΑΛΤΟΣ ΣΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Σε σύντομη επικοινωνία που είχαμε με τον Νομάρχη κ. Αλέξανδρο Καχριμάνη μας πληροφόρησε ότι οι ασφαλτοστρώσεις προς Φαράγγι και Σταυροδρόμι ολοκληρώθηκαν, πλησιάζοντας έτσι το ασφαλτικό δίκτυο του Πωγωνίου που βρίσκεται ήδη στα ελάχιστα υπόλοιπα. Ο ασφαλ- τόδρομος που ήταν το όνειρο πολλών εποχούμενων γίνεται πλέον μια πραγματικότητα, και η επίσκεψη στα χωριά μια ευχάριστη και άνετη εκδρο- μή. Σε εξέλιξη είναι και το τμήμα Σταυροδρόμιου-Τεμαχίου, έργο προϋπο- λογισμού 150.000 ευρώ. Ο Νομάρχης που επισκέφθηκε τα εκτελούμενα έργα στο Πωγωνί, δήλωσε ότι με τα έργα αυτά ολοκληρώνονται οι βασικές οδι- κές υποδομές στην περιοχή Πωγωνίου.

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΦΥΛΑΚΙΟ ΔΡΥΜΑΔΩΝ

Με πρωτοβουλία του προέδρου της διευρυμένης Κοινότητας Πωγωνι- ανης διαμορφώθηκε ο χώρος γύρω από το παλιό στρατιωτικό φυλάκιο Δρυ- μάδων. Από ετών καλλιιεργήθηκε η σκέψη για τη δημιουργία εκεί ενός μικρού πολεμικού Μουσείου με ενθυμήματα από τον πόλεμο το 1940. Για το σκοπό αυτό, το κτίριο έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο μνημείο από το υπουργείο Πολιτισμού. Να δούμε ποτέ θα υλοποιηθεί αυτή η σκέψη για να αποκτήσει η περιοχή ένα ακόμη σημείο πολιτιστικής αναφοράς του Πωγω- νίου. Όπως πληροφορηθήκαμε ένας αριθμός παλιών οπλικών συστημάτων έχει φθάσει ήδη στις Δρυμάδες για αυτό το σκοπό.

ΤΑ ΡΑΚΟΚΑΖΑΝΑ ΜΠΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗ ΣΤΙΑ!

Τελειώνοντας ο Οκτώβριος έγιναν όλες οι προετοιμασίες για τα καζάνια απόσταξης του τσίπουρου. Αυτή η τελευταία τελετουργία του κυκλώματος σταφυλιών-κρασιού είναι και τα τελευταία μικρά πανηγυράκια στην επαρχία μας. Πέραν από τις «επίσημες» και παραδοσιακές εκδηλώσεις φρόνων, ιδιαίτερη είναι η τελετουργία αυτή σε σπίτια και γειτονιές. Με τα λίγα αμπέλια, και τις κλημα- ταργιές η παραγωγή έχει ενισχυθεί σημαντικά και οργανωμένα με «εισαγόμενα» σταφύλια από την στήφυλοπαράγωγο Πελοπόννησο!

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ-ΔΡΥΜΑΔΕΣ

Συνεχίζονται με εντατικό ρυθμό οι εργασίες ασφαλτοστρώσεως-βελτιώ- σης του δρόμου από Χάνι Δελβινάκι προς Πωγωνιάνη και Δρυμάδες. Νέα τμήματα ασφαλτοστρώνονται, και άλλα προετοιμάζονται για ασφαλτο- στρώση. Οι κόμβοι προς Δελβινάκι και άλλες διακλαδώσεις είναι σε φάση εκτελέσεως εργασιών ενώ τελειώνουν τα βάθρα και ακροβάθρα της νέας γέφυρα στο Καλντερίμι και ετοιμάζονται οι προενεταίμενοι δοκοί προς τοποθέτηση. Ένα μεγάλο έργο της επαρχίας μας φθάνει στο τέλος με την προσδοκία συμβολής στην ανάπτυξη.

ΝΕΑ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΑ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΑΣ

Η Νομαρχιακή Επιτροπή ανέδεδιξε τον ανάδοχο Εργολα- βίας του έργου κατασκευής συμβατικών κατοικιών στον πυρόπληκτο οικισμό Αγίας Μαρίας Δήμου Δελβινάκιου, προϋπολογισμού 44.500 ευρώ. Ανάδοχος είναι ο Γ. Ζιάκας.

Η ΓΕΦΥΡΑ ΧΑΡΑΥΤΗΣ

Στο τελευταίο στάδιο βρι- σκονται οι εργασίες στη γέφυ- ρα Χαραυγής, όπως ανακοινώ- θηκε από τη Νομαρχία Ιωαννί- νων, ένα έργο που βελτιώνει την κυκλοφορία προς τα χωριά Χαραυγή, Καστάνιανη, και πέραν. Το έργο έχει προϋπολο- γισμό 730.000 ευρώ.

ΝΕΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Δειά -δειά εμφανίζονται κάποιον επενδυτές που δηλοποι- ούν ότι θα προχωρήσουν στην κατασκευή νέων ξενοίων. Ακόμη δεν υπάρχουν στοιχεία προς δημοσίευση. Έστω όμως και έτσι σαν φήμες, το γεγονός είναι ενδιαφέρον που σημαίνει ότι η τουριστική αντίληψη και ανάπτυξη ωριμάζει και δημιουρ- γεί ελπίδες. Μέχρι στιγμής οι αόριστες αυτές πληροφορίες αναφέρονται σε τέσσερις τέτοιες περιπτώσεις.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΚΑΚΑΒΙΑ

Με απόφαση του αρμόδιου υπουργείου εγκρίθηκε η μελέτη του δρόμου από Ιωάννινα προς Κακαβιά στα πλαίσια της Πααρί- νης οδού προς Ιωάννινα. Η νέα μελέτη θα αναβαθμίσει και τον δρόμο από Γέφυρα των Αγίων προς Κακαβιά ενώ θα δώσει νέες διατομές και χάραξη στο τμήμα από Ιωάννινα μέχρι τη Γέφυρα των Αγίων. Αποτελεί μια απόφα- ση που θα δώσει νέα ανάπτυξη και στην επαρχία μας αναβαθμι- ζοντας το ρόλο του Τελωνείου Κακαβιάς και ενισχύοντας τη διάβαση από το Τελωνείο Δρυμά- δων.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιάνη
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής: Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιάνη (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333
Ιωάννινα-Οιτ. Πουτέσης 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ» Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Παρακολουθώντας διάφορα διαφημιστικά τουριστικά έντυπα, αλλά και την εκπομπή «Μένουμε Ελλάδα» διαπιστώσαμε μια ενδιαφέρουσα συχνότητα αναφοράς στο Πωγώνι σαν μια νέα «παρθένα» περιοχή εναλλακτικού τουρισμού. Είναι κάτι που πρέπει, αφενός να μας ενθουσιάζει, που επί τέλους κάποιοι ατζέντηδες ανακάλυψαν την περιοχή μας και αφετέρου είναι κάτι που πρέπει να απασχολήσει τους Τοπικούς και Συλλογικούς παράγοντες για την βελτίωση της εικόνας της επαρχίας μας. Πέραν αυτού, είναι κάτι που πρέπει να απασχολήσει και τους Πωγωνήσιους επιχειρηματίες στον κλάδο του τουρισμού. Θα δημοσιεύσουμε κάποιες από αυτές τις δημοσιεύσεις για την ενημέρωση των συμπατριωτών μας και φίλων για τα «καλά νέα» που φθάνουν για την τουριστική ανάπτυξη της επαρχίας μας.

Στο περιοδικό «ΑΘΗΝΟΡΑΜΑ» και με τίτλο «Η άλλη Ήπειρος» διαβάσαμε σε υπότιτλο τα εξής:

«Αφήνοντας τα Γιάννενα, η Βούλα Ακριβάκη ανακαλύπτει την παρθένα γοητεία των χωριών του Πωγωνίου, που θυγαίνουν από το λήθαργο με νέες επενδύσεις».

Μεταξύ των άλλων γράφει για τα χωριά του Πωγωνίου:

Ο διπλός παλιός φούρνος του αρχοντικού.

«Δεν στερούνται φυσικής ομορφιάς και παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, παραμένουν ακόμη εκτός ταξιδιωτικού χάρτη, προσφέροντας στον ανυποψίαστο επισκέπτη αυθεντική ησυχία και θαλπωρή. Νέοι άνθρωποι με μεράκι έχουν αρχίσει ήδη να επενδύουν στην περιοχή: τα πρώτα αρχοντικά μεταμορφώνονται σε μικρούς φροντισμένους ξενώνες, ενώ στο κυριαρχούμενο από ψησταριές γαστρονομικό τοπίο κάνουν την εμφάνισή τους «ψαγμένες» ταβέρνες και κάβες με άποψη. Απολαύσαμε τις πεντανόστιμες ζυμαρόπιπτες της Άννας στο πρωινό του ξεώνα «Παιώνια» στο Δελβινάκι (βάση του ταξιδιού μας) ή το αγριογούρουνο από ιδιόκτητο εκτροφείο στο εστιατόριο «Πέτρινο» στη Βήσσανη, συζητώντας με τους ιδιοκτήτες και αφουγκραστήκαμε τη γέννηση ενός νέου ταξιδιωτικού προορισμού, όπου η

φύση, η αυθεντικότητα και η προσωπική επαφή έχουν τον πρώτο λόγο.

Η υποδοχή στον ξεώνα «Παιώνια» (26570-22007, 6932456438, www.paionia.gr), ένα αρχοντικό του 1899, είναι σπιτική στην κυριολεξία, όπως και φιλοξενία. Τα επτά δωμάτιά του είναι άνετα, ζεστά και με προσεγμένη διακόσμηση τα περισσότερα διαθέτουν και τζάκι.

Αφού τακτοποιηθήκαμε, δώσαμε ραντεβού στην μπίμπα, τα υπόγεια του ξεώνα, που έχει διαμορφωθεί σε ένα μοναστηριακού τύπου καθιστικό. Διαλέξαμε το κρασί που θα συντροφέψει τη βραδιά μας από την κάβα και ξεκινήσαμε την ανάκριση του ιδιοκτήτη Μενέλαου Βύλη, για τον ξεώνα, το χωριό και την περιοχή. Περιήφανος για την «Παιώνια», μας έδειξε τις τοιχογραφίες που έχουν διασωθεί, τη ζεματίστρα, τις καταπακτές και τις πολεμίστρες που διατηρήθηκαν με μεγάλη προσοχή, μας προσκάλεσε στη γιορτή ρακιού που διοργανώνει ο Δήμος κάθε Νοέμβριο και μας πρότεινε όμορφες διαδρομές στη γύρω περιοχή.

Την επομένη ξεκινήσαμε τις κοντινές «αποδράσεις», ανηφορίζοντας προς την εκκλησία του Αϊ-Γιάννη, πάνω στο λόφο, και απολαύσαμε τη μοναδική θέα.

Συνεχίσαμε προς τη Βήσσανη ένα πανέμορφο χωριουδάκι με πέτρινα σπίτια και έναν τεράστιο πλάτανο στην πλατεία. Απ' το μπακάικο προμηθευθήκαμε τσάι του βουνού, ντόπιο μέλι, γλυκά κουταλιού, μυρωδάτη ρίγανη και χιλοπίπτες. Στο Ωραιόκαστρο, θαυμάσαμε την καταπράσινη φύση που μπερδεύεται όμορφα με τα σπίτια και τις αυλές. Στη Κάτω Μερόπη το αξιοθέατο είναι το τυροκομείο του Πορίκη, απ' όπου προμηθεύεται τυριά όλη η περιοχή. Το απογευματάκι μας ξαναβρήκε στη Βήσσανη για αγριογούρουνο και χοιρινό ελευθέρας βοσκής στο «Πέτρινο» (26570-71420), ένα από τα αξιόλογα εστιατόρια της περιοχής με αξιόλογη κάβα.

Πίσω στον ξεώνα του Μενέλαου γεμάτοι με εικόνες και γεύσεις».....

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΑΣ ΤΟΥ 1940 - 41

Κάθε χρόνο, στο φύλλο της εφημερίδας μας κάτι γράφουμε από το έπος του '40 καταγράφοντας και «φωτογραφίζοντας», εικόνες και παράδοση από εκείνο τον πόλεμο στον οποίο το Πωγώνι, δοκιμάστηκε καθώς βρέθηκε στην πρώτη γραμμή. Συμπληρώνουμε όσα σε άλλες στήλες γράφουμε, σε αυτή τη στήλη και δημοσιεύουμε μερικές φωτογραφίες από το αρχείο μας. Στη νέα έκδοση που ετοιμάζουμε για τα «Γεγονότα στο Πωγώνι στον πόλεμο 1940-41 και το Χρονικό του Τάγματος Δελβινάκιου», περιλαμβάνονται και πολλές φωτογραφίες της εποχής.

Ο Τζαννής Αλεξιάδης Ταγματάρχης Διοικητής του Ανεξάρτητου Τάγματος Δελβινάκιου. Έπεσε στη Μάχη της Βήσσανης 20 Νοεμβρίου 1940

Από την επιστράτευση του 1939. Υγειονομικοί της VIIIης Μεραρχίας σε καταυλισμό. Στους αξιωματικούς ο μεσαίος είναι ο έφεδρος τότε ανθυπίατρος Βασίλειος Πανταζής από το Σταυροδρόμι.

Από την επιστράτευση του καλοκαιριού του 1940. Διανομή ιματισμού στο Χάνι Δελβινάκι έδρα του Ανεξάρτητου Τάγματος Δελβινάκιου

Τραυματίες μαχητές στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων στο κάστρο

Τραγούδια

Πολυφωνικό IV

Τον Κώστα Τσιλιμαντού

Τραγουδιέται όπως: στην Δερόπολη τον κάμπο

Μεσ' στη μαύρη κατοχή μας και πικρή σκλαβιά
Άστραψε μια αυγή καινούργια χύθηκε με βία

Από δυο λημέρια αντάρτες που 'ρθανε μαζί,
Όρμησαν αδελφωμένοι πάνω στους Ναζι.

Γιέ χαρά σας παλικαριά, της Ελλάδας γιού,
Που λυτρώσατε όλοι αντάμα τη δική μας γη.

Να 'στε πάντα ενωμένοι, πάντα δυνατοί
Σε διχόνοιες μη σας ρίξουν ξένων οι στρατοί.

ΜΙΑ ΣΠΑΝΙΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

Από τα εφηβικά μου χρόνια, μια πολύ έντονη θύμηση που έχω είναι ότι στις διάφορες εκδηλώσεις που έκανε η Αδελφότητα του χωριού της μητέρας μου να φορέσω την παραδοσιακή Πωγωνήσια φορεσιά. Μια φορεσιά με αυστηρές γραμμές, που όμως στολίζεται από την χρωματιστή ποδιά και τον ντουλαμά. Τα τσαπράκια και τα κουμπιά, απαραίτητα στολίδια, δίνουν έναν τόνο αρχοντιάς. Απαραίτητες και οι κεντημένες στο χέρι λευκές κάλτσες. Ξεχωριστή είναι η Πωγωνήσια φορεσιά για το κάλυμμα του κεφαλιού, την ομπόλια, που λίγες είναι και σήμερα σπανίζουν πια οι γυναίκες που ξέρουν πώς να τη δένουν.

Κύριο πρόσωπο στη θύμησή μου είναι η κ. Κατερίνα Οικονόμου, που με πολύ επιμέλεια μας έντυνε. Η γυναίκα αυτή με μεράκι, αγάπη και πολύ σεβασμό στην παράδοση έφτιαξε με τα χέρια της στολές από την αρχή ως το τέλος.

Έχοντας κοντά της την οικογένειά της να την στηρίζει, κάθε χρόνο προσφέρει τις στολές αυτές να τις φορέσουν νέα παιδιά και να μας κάνουν να καμαρώνουμε που είμαστε Πωγωνήσιοι..

Κι εγώ καμαρώνω, γιατί γνωρίζω την υπέροχη αυτή κυρία από παιδί, την σέβομαι και την αγαπώ. Την ευχαριστώ, γιατί φέτος έντυσε τη νεολαία του Ψηλόκαστρου με τη βοήθεια της Αφροδίτης Οικονόμου που δένει τις ομπόλιες όπως λίγες. Την ευχαριστώ ακόμη για την τιμή που μας έκανε να έρθει στο πανηγύρι μας και διαπίστωσα για μια ακόμη φορά πόσο σπουδαίος άνθρωπος είναι η κ. Κατερίνα Οικονόμου.

Στολές Πωγωνήσιες, φτιαγμένες από τα χρυσά αυτά χέρια, κοσμούν το Δημαρχείο του Δήμου Δελβινάκιου, το μουσείο Καστανιανής, το Λαογραφικό Μουσείο Στρατινίστας. Είναι τιμή για τους Στρατινισιώτες μια τέτοια αξία γυναίκα.

Καίτη Λεβέντη

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618928

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ

ΥΛΙΚΟ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- αυτοματισμοί
- θυροτηλέφωνα
- τηλεφωνικό υλικό
- πλυνάκια
- ενδοσυνεννοητές
- όργανα μετρήσεως
- φθορισμός
- λαμπτήρες
- φωτιστικά σώματα
- παντός τύπου

Παραδοσιακός Ξενώνας

Παιώνια

www.paionia.gr

fax: 26570 22009

Δελβινάκι Ιωαννίνων

Τηλ.: 26570 22007

26570 22009

693 2456438

697 3992996

ΜΙΑ ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΑΝΑΜΝΗΣΗ
ΑΠΟ ΤΟ 1940

Ο τότε μαθητής του Γυμνασίου Πωγωνιανής Περικλής Πετρόπουλος από την Κέρκυρα, Ταξιαρχος Χωροφυλακής ε.α., έγραψε στην επέτειο των 50 χρόνων από την 28η Οκτωβρίου 1940, το 1990, και τα εξής, που καταγράφουμε αποσπασματικά:

«Εκείνο το πρωινό ξύπνησα όπως όλοι, από τους κανονιοβολισμούς. Ακούγαμε το ραδιοφωνικό σταθμό Αθηνών στο καφενείο και το πρώτο ανακοινωθέν. Αυτό ήταν: «Πόλεμος». Ήταν Δευτέρα και συννεφιά. Στην αρχή επεκράτησε νεκρική σιγή. Σε λίγο μαθητές και καθηγητές άρχισαν να φεύγουν για τα χωριά τους. Εγώ κατάγομαι από την Κέρκυρα. Τρόπος διαφυγής δεν υπήρχε. Η τύχη μου ήταν συνδεδεμένη με την τύχη του αδελφού μου που υπηρετούσε στο Σταθμό Χωροφυλακής Πωγωνιανής. Δεν γνώριζα όμως που ευρίσκετο και αν ζούσε. Αισθάνθηκα πολύ μόνος. Έμεινα στην Πωγωνιανή και παρακολουθούσα τους άλλους που έφευγαν αμίλητοι, φοβισμένοι και κατηφείς. «Ο σώζων εαυτόν σωθήτω». Το απόγευμα ήρθε ένας άγνωστος μου χωρικός 40-50 ετών, και μου είπε να τον ακολουθήσω, χωρίς να μου πει πού. Τον ακολούθησα έξω από την Πωγωνιανή προς το Δολό. Κοντά στην εκεί χαράδρα συνάντησα τον αδελφό μου και δυο χωροφύλακες του Σταθμού. Αισθάνθηκα μεγάλη ανακούφιση.

Εφύγαμε αμέσως, σταματήσαμε για λίγο στο Δολό, εφάγαμε κάτι, πήραμε λίγο ψωμί μαζί μας και δια ορεινών διαβάσεων κατευθυνθήκαμε στη Βήσσανη. Στο δρόμο συναντήσαμε και τρεις στρατιώτες που μας είπαν ότι είχαν αποκοπεί από το λόγο τους. Τα ξημερώματα φθάσαμε στη Βήσσανη και μείναμε έξω από το χωριό σε μια αχυροκαλύβα. Ένας τσοπάνης θα μας οδηγούσε προς το Καλιπάκι. Οι χωροφύλακες και οι στρατιώτες φόρεσαν τοπικές ενδυμασίες και έκρυψαν τον οπλισμό τους. Κοντά στα Ραβένια μας εγκατέλειψε ο τσοπάνης. Προχωρώντας διαπιστώσαμε ότι βρισκόμασταν μέσα στις γραμμές πυρός των Ιταλών. Ακούγαμε φωνές ενώ όλοι και πολυβόλα έβγαλαν από εγγυτάτης απόστασης. Ο αδελφός μου με δάκρυα στα μάτια με κοίταξε και μου είπε: «Δεν έπρεπε να σε φέρω εδώ» (ήμουν 16 ετών). Αποφασίσαμε να γυρίσουμε πίσω, διότι η συνέχεια σήμαινε αυτοκτονία. Ακόμα και οι δικοί μας θα μας σκοτώναν. Σε λίγο αντιληφθήκαμε Ιταλό έφιππο να μας παρακολουθεί με τα καύλια, αλλά κατευθυνθήκαμε σε άλλη κατεύθυνση. Γυρίσαμε στη Βήσσανη, χωρίς να έχουμε δύο ομάδες και μέναμε σε καλύβες. Για 18-20 ημέρες περιπλανώμασταν στα χωριά. Ένα πρωινό, κατά τις δέκα, ενώ βρισκόμασταν στο χωριό Τσαροπλανά (Βασιλικό) ακούσαμε τις καμπάνες να χτυπούν δυνατά και χαρμόσυνα. Πήγαμε προς τα εκεί και με μεγάλη μου χαρά είδα Ελληνικό στρατό. Στρατιώτες ενθουσιώδεις και χαμογελαστοί. Τελικά παρουσιάστηκαμε στον επικεφαλής και εφοδιάστηκαν όλοι με σημειώματα για τις μονάδες τους».

Τα γράμματα αυτά, δίνουν με ανάργεια τα συμβαίνοντα τότε στα χωριά του Πωγωνίου στην «Πρώτη Κατοχή» που γνώρισαν, μέχρι να γυρίσει ο στρατός ελευθερωτής και να ηττήσουν χαρμόσυνα οι καμπάνες των εκκλησιών των χωριών.

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΧΟΥ & ΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΑΚΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Σολωμού 20, 10682 Αθήνα

Τηλ.: (210) 3302095, Fax: (210) 3836761, E-mail omikgr@hol.gr

Το άλογο του Μηλιώνη

Στον πόλεμο του 1940-41 είχαν επιτάξει πολλά μεταφορικά ζώα, άλογα και μουλάρια. Στην Πλωγώνια είχαν πάρει και το δικό μας άλογο τον «Κίτσο». Ενα ακόμη που θυμάμαι ήταν το άλογο του αγροφύλακα Αντώνη Μηλιώνη, ένα ωραίο άλογο με καφέ τρίχωμα. Όταν τελείωσε ο πόλεμος την άνοιξη του 1941 όλοι τα είχαν ξεγραμμένα τα ζώα τους, και βέβαια δεν υπήρχε κάποιος αρμόδιος να τον ρωτήσουν για την τύχη των ζώων που είχαν επιταχθεί. Κάποια μέρα, κάπου στον Μήη, είμασταν με τη γιαγιά, τη μάνα και τη θεία στο αμπέλι στο «Νιονερό», δίπλα στο δημόσιο δρόμο, για εργασίες της εποχής. Τότε, εκεί στο δρόμο φάνηκαν δύο άλογα. Ενα με καφέ τρίχωμα και ένα μαύρο, μεγαλόσωμο. Ήταν χωρίς σαμάρια και προχωρούσαν αμέριμνα στο δρόμο βόσκοντας χορτάρι στις άκρες και στους διπλανούς όχθους. Δεν φάνηκε κάποιος να τα προσέχει ή να τα συνοδεύει, και αυτό προσήλκυσε την προσοχή των γυναικών.

«Μπα, τίνος είναι αυτά τα άλογα;», είπαν και έστρεψαν όλες το βλέμμα τους προς τα δύο άλογα.

Τότε η γιαγιά που ήταν μεγαλύτερη και γνώριζε καλύτερα τα ζώα του χωριού είπε:

«Μωρέ κοπέλες, αυτό το καφέ μου μοιάζει σαν το άλογο του Μηλιώνη! Πως βρέθηκε εδώ, αυτό το είχαν πάρει στο στρατό.»

Ετσι σταμάτησαν τη δουλειά και παρακολουθούσαν τα δύο ζώα τα οποία παίζονταν και βόσκοντας πορεύονταν προς το χωριό.

«Λέτε να γύρισε μόνο του από τον πόλεμο και έφερε και το μαύρο μαζί;».

Το άλογο του Μηλιώνη γνώριζε τους δρόμους και θα ήρθε μόνο στο χωριό και στο σπίτι.

Με αυτές τις κουβέντες συνέχισαν τη δουλειά τους, και τα άλογα πήγαιναν μόνα τους προς το χωριό, μπροστά το καφέ και πίσω το μεγαλόσωμο μαύρο. Μετά μάθαμε στο χωριό ότι πράγματι το καφέ ήταν το άλογο του Μηλιώνη και πήγε μόνο του στο σπίτι χλιμτρίζοντας όπου και αναγνωρίστηκε από τον νοικοκύρη του. Αντώνη Μηλιώνη και γέμισαν όλοι από χαρά. Με τον ίδιο τρόπο δικαιολόγησαν και άλλοι στο χωριό την επιστροφή του αλόγου από τον πόλεμο και δόθηκε αφορμή να μολογηθούν και άλλες ιστορίες που τα ζώα επέστρεφαν στα σπίτια τους μετά από χάσιμο ή και κλοπή. Το μαύρο άλογο συζητήθηκε πολύ τι θα το κάνουν αφού ήταν ξένο και πιθανόν κάποιος άλλος να το αναζητούσε. Τελικά το κράτησε ο Βασίλης Κούρος, ο σαρμαράς και πεταλωτής του χωριού, ο οποίος το χρησιμοποίησε για λίγο καιρό. Η ιστορία της επιστροφής του αλόγου του Μηλιώνη συγκίνησε πολλούς στο χωριό, τόσο γιατί ο Αντώνης απόκτησε πάλι έναν σημαντικό βοηθό του νοικοκυριού του, όσο και για την ικανότητα του αλόγου να ιχνηλατήσει το δρόμο της επιστροφής και να ενιχυθούν έτσι και οι παραδόσεις του τόπου του, το άλογο όπως και το σκυλί του σπιτιού αναπτύσσουν ένα ιδιαίτερο δεσμό με τους ανθρώπους του περιβάλλοντος με μια μοναδικότητα επικοινωνίας και αφοσίωσης. Συχνά αναφέρονται στην παράδοση ότι πολλά άλογα και σκυλιά ακολουθούσαν το αφεντικό τους στο θάνατο. Η ανάντηση αυτή της παιδικής ηλικίας έμεινε χαραγμένη στη μνήμη μου και η εικόνα των δύο αλόγων να παίζουν και να βόσκουν στις άκρες του δρόμου στην πορεία τους προς το χωριό και το σπίτι του νοικοκύρη μένει βαθιά και αναλλοίωτη. Μένει τις αναμνήσεις εκείνης της εποχής, τις και εκείνη του δικού τις αλόγου, του «Κίτσου» τις, το οποίο κάποιος τις έφερε μετά τον πόλεμο. Έλεγαν μάλιστα ότι τα ζώα που είχαν επιταχθεί από τα χωριά τις σε μονάδες με στρατιώτες από τα χωριά, τα πρόσεχαν οι στρατιώτες και λίγα χάθηκαν από τις κακουχίες του πολέμου.

K.X.K.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ ΛΕΥΤΕΡΗ ΤΖΟΚΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΕΚΑΚΗ

«ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ενός ΛΟΧΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΡΟΠΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΤΟΥ '40»

Η ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ με το αρ. 19, στην σειρά των σοβαρών εκδόσεων της εφημερίδας «Η Φωνή του Πωγωνίου» στα Γιάννινα, του σεβαστού φίλου Κ. Κωστούλα, εκτύπωσε το 2006, το βιβλίο με τον παραπάνω τίτλο, του καταξιωμένου Συγγραφέα, λογογράφου, δημοσιογράφου και στιχουργού Γιώργου Λεκάκη. Ο «άγνωστος» Λοχίας κατά τον Κων. Κωστούλα που αναφέρει στο «Σημείωμα του εκδότη» ήταν ο Ελευθέριος Θάνος, απ' τη Μερόπη (Ρομπάτες) Πωγωνίου και ο πρόλογος του συγγραφέα (Γιώργου Λεκάκη) είναι αποκαλυπτικός. Τα βιβλία είναι σε μεγάλο μέγεθος δον κι έχει 62 σελίδες. Έχει 2-3 παλιές φωτογραφίες και δυο χάρτες της περιοχής Πωγωνίου. Το ημερολόγιο, ο «άγνωστος» Λοχίας αρχίζει από τις 28 Οκτωβρίου 1940, ημέρα έναρξης του ελληνιτοαλβανικού πολέμου και τελειώνει στις 8 Απριλίου 1941, που διαγράφεται αδρά το πρώτο Επος του '40. Το σχεδιάσμα της Χρονογραφίας αποτελεί την αφορμή για την έρευνα με παραπέρα στοιχεία απ' την ερευνητική ματιά του Γιώργου Λεκάκη, που μας ξαφνιάζει συχνά – πυκνά με αυτά που φέρνει στο φως. Είναι πολύτιμα, ιδεολογικά, αθησαύριστα και εμπλουτίζει τη βιβλιογραφία και αποκατά, ελπίζω, την επάρκεια των ελκυστικών κειμένων του. Η επίδραση στην πολεμική λογοτεχνία μας, θα βρει σίγουρα πηγές για γόνιμες μνημειώσεις που ο χωροχρόνος έχει μεταβληθεί. Η αφήγηση είναι στρωτή, εξάισια, με απόλυτη ειλικρίνεια. Βοηθούν τον αναγνώστη να εκτιμήσει τις σωστές διαστάσεις και σήματα χαϊράμασε τη λαογραφία γλώσσα. Ο συγγραφέας – ερευνητής Λεκάκης, στο «Ημερολόγιο του Λοχία» δίνει σύγχρονες προεκτάσεις, προκειμένου να γίνει ενδιαφέρον και έντονο, με τις γοργές εξελίξεις των κοσμογονικών γεγονότων. Οφείλουμε να συγχαρούμε διπλά, το εκδότη Κων. Κωστούλα με το δικό του βάρος φέρνει κάθε φορά στο φως λησμονημένα και αθησαύριστα κείμενα, που διαμορφώνει μια εποχή και τον φίλο Γιώργο Λεκάκη, ερευνητή κλτ., που σκύβει και τεκμηριώνει τα κείμενα, για να μην σβήσουν στους ταβάνους και τους επιγόνους.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΤΖΟΚΑΣ

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ '40

Φωτογραφίες από το μνημόσυνο των θυσιασθέντων στο Περίστερι στις 28 Οκτωβρίου 1940, και τον εορτασμό του ΟΧΙ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΙΝΕΙΑΔΑ

Έμμετρη μετάφραση: Κώστας Γ. Τσιλιμαντός

Μια επιμελημένη έκδοση κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Ταξιδευτής». Είναι το κλασικό έργο του Βιργιλίου, «ΑΙΝΕΙΑΔΑ» της Λατινικής Γραμματικής σε έμμετρη μετάφραση του συμπατριώτη μας, από την Πωγωνιανή, φιλόλογου, συνταξιούχου Λυκειάρχη και λόγιου Κώστα Γ. Τσιλιμαντού. Είναι μια μετάφραση που γοητεύει τον αναγνώστη με τη γλώσσα και την απόδοση στα Ελληνικά, και την απλή περιγραφή του μύθου και της ιστορίας που συναρπάζει. Πλούσιες και κατατοπιστικές οι επεξηγηματικές σημειώσεις βοηθούν τον αναγνώστη στην ανάντηση. Ενα αλφαριθμητικό λεξιλόγιο στην ελληνική συνοδεύει το κείμενο της μετάφρασης με τις λέξεις που χρησιμοποιεί στην μετάφραση από τον πλούτο της γλώσσας μας. Κι όπως γράφει στο πρόλογο: «Είναι τα σήματα των πατέρων και των παππούδων μας, που μας δίνουν με βαθύτερα στρώματα της γλώσσας μας. Είναι στρόφις στις λαϊκές μας ρίζες. Όπως συμβαίνει στα έπη, και πλούτος ανεκτίμητος. Γιατί θα πρέπει να τον (ξε)χάσουμε; Όσο πιο πολλές λέξεις διατηρεί μια γλώσσα, τόσο το θησαυροφυλάκειό της πλουταίνει, τόσο και ο δικός μας γνωστικός κύκλος ευρύνεται. Αναπτύσσει τη αυτή τη γλώσσα που μιλούσε παλιό έθνος».

Το βιβλίο έχει συνολικά 420 σελίδες και πλουτίζει την σχετική βιβλιογραφία. Ο φίλος Κώστας Γ. Τσιλιμαντός παραδίδει ένα μνημειώκο έργο και λαμπρώνει τον χώρο της φιλολογίας ενώ τιμά συγχρόνως το Πωγώνι μας με την διακεκριμένη παρουσία του στα γράμματα και στην ποίηση

K.X.K..

ΕΤΟΣ...ΠΑΤΑΤΑΣ ΚΑΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΩΤΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ!

Με αφορμή που ο ΟΗΕ ανακήρυξε το 2008 «ΕΤΟΣ ΠΑΤΑΤΑΣ» αντήλασε από τον Δελβινακίωτη λόγιο Γεώργιο Γαζή (1795-1855) και από έκδοση της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών ένα μικρό κείμενο που εκτός από το καταγραφόμενο χρονικό δίνει και μία γεύση «αναπτυξιακή» με εισαγόμενο εκσυγχρονισμό γεωργικής και διατροφικής προόδου. Γράφει λοιπόν ο Γαζής:

«Πατάκας: Ολίγος καιρός είναι όπου εφάρθη από την Αμερικήν, νομίζω, ο σπόρος της πατάκας (γεώμηλα) εις την Ευρώπην, και τώσον ευτύχησε και επιλήθυνεν αυτό το ουράνιον δώρον, ώστε δεν φοβείται κανείς πτωχός να πεινάσει πλέον. Και ζουν με αυτήν όχι μόνον οικογένειαι πτωχάι εις την Ευρώπην, και χωρία ολόκληρα, αλλά και επαρχίαι και βασίλεια προφθάνονται εν καιρώ πείνας, διότι αυτή γίνεται και ως ζαρζαβάτι βρασθή, φαγητόν εξαιρετόν, και δια κρεοφαγίαν με κρέας, και τεσσαρακοστήν γιαχνί, και ψωμί. Όταν αληθινά είναι θείον και ουράνιον δώρον. Εις το Δελβινάκι εφέραμεν από την Βλαχίαν και εφυτεύσαμεν, και ευτύχησεν. Όταν είναι και τούτο αναγκαίον προϊόν να σπείρεται και από πτωχούς και πλουσίους»

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ»

Προς εκτύπωση οδεύει μια νέα έκδοση της σειράς «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Είναι το βιβλίο «Ρομπάτες και τα ραφτάκια μια επαγγελματική γλώσσα». Το βιβλίο αυτό στις 180 σελίδες του αποτελεί μια καταγραφή των τελευταίων μαρτυριών για τους ραφτάδες των παραδοσιακών φορεσιών του Πωγωνίου. Ελπίζεται ότι θα κυκλοφορήσει κατά τις εορτές των Χριστουγέννων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ '40

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τον φίλο Κώστα Φακατσέλη που μου διέθεσε από το αρχείο του επιστολικά δελτάρια της εποχής του πολέμου. Επίσης τον Κώστα Κόκκα για τη διάθεση φωτογραφίας από τον πόλεμο.

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΓΚΟΥΜΑΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΦΙΛΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΠΟΙΙΑΣ

Ο Βασιλικιώτης επιχειρηματίας Κώστας Γκούμας συνεχίζει την παράδοση σε έργα ευποίας και φιλογενείας. Στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Τριήμερο Ηπειρωτικό Πολυθέαμα» που οργάνωσε η Πανεπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδος και ο Δήμος Περιστερίου έγινε και ειδική τελετή των αποκαλυπτηρίων της προτομής του βασιλέα Πύρρου στο πάρκο της πλατείας Αγίου Αντωνίου στο Περίστερι Αττικής στις 7 Οκτωβρίου.

Τελευταία ημέρα των εκδηλώσεων. «Η προτομή του Πύρρου που αποκαλύφθηκε ένα έργο φιλοκαλίας, είναι προσφορά του Ηπειρώτη ευπατρίδη Κώστα Γκούμα συνεχιστή μιας μακραίωνης αρετής ευποίας και φιλογενείας» όπως τόνισε ο πρόεδρος της Πανεπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος κ. Κώστας Αλεξίου. Ο Κώστας Γκούμας είναι γνωστός στο Περίστερι όπου διέμενε για πάρα πολλά χρόνια και όπου πολυπληθές είναι το Ηπειρωτικό στοιχείο. Επιχειρήσεις του Κώστα Γκούμα λειτουργούν στο Περίστερι προσφέροντας δουλειά και υπηρεσίες στους κατοίκους. Η προσφορά αυτή του Κώστα Γκούμα στο Περίστερι, ενός συμβόλου της Ηπειρωτικής Ιστορίας δεν περιποιεί μόνο τιμή στον δωρητή αλλά αποτελεί και μία χειρονομία που τιμά το Βασιλικό και το Πωγώνι. Και είναι χαρά για τους Πωγωνήσιους του Περιστερίου που ένας συμπατριώτης τους κάνει αισθητή την παρουσία του στον τέταρτο μεγάλο Δήμο της χώρας με έργα ευποίας, και προβάλλεται έτσι το Πωγώνι.

Ο πρόεδρος Πανεπειρωτικής Κώστας Αλεξίου (αριστερά) ο Πρόεδρος Ένωσης Ηπειρωτών Περιστερίου, ο Δήμαρχος Περιστερίου Ανδρέας Πατατούρης και ο Κώστας Γκούμας κατά τη διάρκεια της τελετής

ΕΝΑ ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑ

Στη «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» του Χριστόφορου Σακελλάριου και σε φύλλο του 1932 βρήκαμε ένα ενδιαφέρον καιπερίεργο δημοσίευμα! Το αναδημοσιεύουμε για όσους ψάχνονται για παλιές ειδήσεις! Περιμένουμε μια διασταύρωσή! Είναι και η εποχή των ρακοτσιπούρων και των κρασιών!

«Πρακτικά Γεωργικά Γνώσεις

ΣΙΑΜΠΑΝΙΑ ΝΤΟΠΙΑ

Όλοι γνωρίζουμε τα άνηθ της ακτέας (αφροξυλιάς, κουφοξυλιάς καμπούκου), τα βουζιάνθια. Με τα άνηθ αυτά φτιάχνουμε ένα πρώτης τάξεως πιότο είδους σαμπάνιας. Σ' ένα κιούπι ή καρδάρι (όχι μεταλλικό δοχείο) βάζουμε 12 οκάδες νερό και 40 δράμια καλό ξύδι. Σ' ένα τουλπάνι δένουμε 150 δράμια ζάχαρη και 5 δράμια ξερά βουζιάνθια, καλά ανακατεμένα με τη ζάχαρη. Κρεμάμε το τουλπάνι μέσα στο νερό και τα ' αφήνουμε να διαλυθεί η ζάχαρη σιγά σιγά επί εξη μέρες. Βγάζουμε το τουλπάνι κι ' ανακατεύουμε το υγρό μ' ένα ξύλο. Τ' αφήνουμε ακόμη μια μέρα κι ' ύστερα γεμίζουμε μπουκάλιας και τις ποματίζουμε σφικτά. Σε οκτώ μέρες γίνεται η ζύμωση μέσα στις μπουκάλιες (βράζει το υγρό) και έχουμε ένα πιότο δροσιστικό κι ' αρωματικό που αφρίζει σαν σαμπάνια.

Δεν έχει παρά να δοκιμάση κανείς έστω και με μισές δόσεις κι αν μείνει ευχαριστισμένος επαναλαμβάνει.

Βήσσανη 17-6-32
Η.Δ.ΓΚ.»

— ΒΙΒΛΙΑ ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

1. «ΑΙΝΕΙΑΔΑ» Βιργιλίου, έμμετρη μετάφραση Κώστα Τσιλιμαντού.
2. «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ» της Ένωσης Λογοτεχνών Ηπείρου
3. «ΦΗΓΕΙΣ» έκδοση της Νομαρχίας Ιωαννίνων.
4. «ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ» του Γιάννη Χριστοδουλάκη
5. «ΗΡΩΕΣ ΧΩΡΙΣ ΑΓΑΛΜΑΤΑ» (Μέγγουλης Εγκώμιο), Αναστασίου Μηλιώνη
6. «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» τεύχος 305

Εφημερίδες: «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ», «ΒΗΣΣΑΝΗ», «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ», «ΠΥΡΡΟΣ», «ΤΟ ΟΡΑΜΑ του νέου αιώνα», «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ».

ΞΗΡΟΒΑΛΤΙΝΑ ΝΕΑ

Καλοκαίρι 2007

Οι Ξηροβαλτινοί τίμησαν και φέτος με την παρουσία τους το χωριό τους. # 22 Ιουλίου 2007, συμπληρώθηκαν τρία χρόνια από το θάνατο του Θανάση Θάνου και η οικογένειά του τέλεσε μνημόσυνο στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου.

5 Αυγούστου 2007, Ύστερα από επιθυμία των αδελφών Παντελή και Αρτεμίου Αθ. Βούδη, τα παιδιά τους Άννα Βούδη και Μιχάλης Νότης μετέφεραν τα οστά τους στο χωριό και τα τοποθέτησαν σε μνημείο που έφτιαξαν για το σκοπό αυτό. Τέλεσε μνημόσυνο και στη συνέχεια παρέθεσαν γεύμα σ' όλους τους χωριανούς.

Την επομένη της «Παναγιάς» το βράδυ, στο προαύλιο του Σχολείου, ο Βαγγέλης Βούδης προσέφερε σ' όλους θαλασσινές γεύσεις από δική του «αγαριά».

17 Αυγούστου 2007 και ώρα 7.30 το πρωί, οι καμπάνες καλούσαν και πάλι τον κόσμο στην Εκκλησία. Ο ακούρατος και πάντα άξιος παπα-Φάνης στη θέση του, μαζί τον η βοήθος του προεβιτέρα. Στο ψάλτηρι και ο πρόεδρος της Αδελφότητας Σπύρος Δο. Παπιάς. Η λειτουργία ήταν επιθυμία της Αθηνάς Παπαπά του Χρήστου (Στόλη) και της Βέρας Σταύρου Μπέσιου, μόνιμη κάτοικος Αμερικής. Τριάντα πέντε ολόκληρα χρόνια είχε νιώθει στην Ελλάδα. Το χωριό της όμως, τόσο η ίδια όσο και η ξενιτεμένα αδελφή της, δεν το ξεχνούσαν.

Η Βέρα τέλεσε αρτοκλασία υπέρ υγείας των δικών της και των χωριανών, και η Αθηνά μνημόσυνο για τον άνδρα της Χρήστο, τους συγγενείς της και για τον απανταχού αποβιώσαντες Ξηροβαλτινούς.

Το μεσημέρι κάτω από τα αιωνόβια δροσερά δένδρα της μεγάλης πλατείας, στρώθηκε το παραδοσιακό πλούσιο τραπέζι. Ένα «μικρό πανηγυράκι». Το κυρίως πιάτο, αρνί σε λαδόκολλα, ήταν προσφορά του Προέδρου Σπύρου Παπιά και των παιδιών του Χρήστου και Στέλιου.

Μετά σε φιλική οικογενειακή ατμόσφαιρα, οι χωριανοί με τις παρέες τους, έβγαλαν, κοιμήθηκαν, τραγουδούσαν, χορεύαν. Οι ενύχες όλων να ξεναφθοθούν με υγεία και του χρόνου.

18 Αυγούστου 2007. Όλο το χωριό ήταν καλεσμένο στο γάμο του Χαράλαμπος (Χάση) Νικ. Σταύρου από το Ξηροβάλτο και της Μαρίας Χουσιπιάδου από τη Θεσσαλονίκη. Η τέλεση έγινε στο Δελβινάκι, και η δεξίωση, σε 500 και πλέον άτομα δόθηκε στο μεγάλο προαύλιο του Σχολείου. Το Πωγωνήσιο γλέντι κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Στους γονείς του γαμπρού Νίκο και Αγγέλα, να κάνουμε μια ενήχ, το επόμενο παιδί τους να παντρευτεί στο Ξηροβάλτο.

8 Σεπτεμβρίου 2007. Με φροντίδα του Προέδρου της Αδελφότητας λειτουργήσε κι ερέτος η Παναγιά η «Παλαχοχωρίτισσα». Μετά τη λειτουργία στους προσκυνητές προσφέρθηκε το παραδοσιακό λουκούμι, τσίπουρο και πίτες που ετοίμασαν από τα Γιάννινα, η Τούλα Βράνου-Κούλα και η Φωτούλα Αθαν. Βράνου.

Με υγεία και του χρόνου

K.Z.Φ.

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ

Αγαπητέ Κώστα

Η συλλογή παλιών φωτογραφιών του Γ. Πανταζή, «Πρωτοπόρος φωτογράφου του Πωγωνίου», που φιλοτέχνησε και εξέδωσε τον τελευταίο καιρό, είναι πράγματι αξιόλογη από πολλές απόψεις: Καλλιτεχνική, αισθητική και ιδίως ιστορική. Αλλά σε μας τους Πωγωνήσιους προσφέρει βέβαια και την συναισθηματική ικανοποίηση που νιώθουμε αναπόφευκτα σε τέτοιου είδους προσφορές. Οφείλω να σ' ευχαριστήσω και να εκφράσω την ευαισθησία μου μπρος σ' αυτήν και τις άλλες προσπάθειες: ιστορικές, λαογραφικές και καλλιτεχνικές στις οποίες επιδίωξα ακούραστα όλα αυτά τα χρόνια. Αναρωτιέμαι πάντα πως τα καταφέρνεις και ολοκληρώνεις τέτοια εγχειρήματα παράλληλα με την συνταγή και έκδοση της «Φωνής του Πωγωνίου», ενώ παραβρίσκεσαι σε κάθε εορταστική ή άλλη εκδήλωση της περιοχής, παρακολουθώντας ταυτόχρονα τα διάφορα τοπικά και εθνικά ζητήματα. Και όλα αυτά, όχι εις βάρος της ποιότητας, αλλά απεναντίας, μιας σταθερής βελτίωσης της προσφοράς σου στο χρόνο, «σαν το παλιό καλό κρασί»

Εύχομαι να είσαι πάντα καλά

Λάκης Λιολάκης

Αγαπητέ Λάκη σε ευχαριστώ για τον «παλιό καλό λόγο» σου, τον αισθανθήκα να με ενισχύει σαν τα «παλιό καλό κρασί της γενιάς μας»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράστασή, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια

ΑΘΗΝΑ ΣΠ. ΠΑΛΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Διεύθυνση γραφείου:

Λ. Αλεξάνδρας αρ. 62

Αθήνα Τ.Κ. 11473

Τηλέφωνα Επικοινωνίας

Γραφείο: 210-3630.258-9

κινητό: 6973-700347

ΣΤΟΝ ΑΠΟΗΧΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΩΝ ΔΡΥΜΑΔΩΝ

Μπορεί να έχουν φύγει μακριά από το χωριό τους σχεδόν όλοι οι Δρυμαδιώτες και το χειμώνα να είναι ένας μόνον κάτοικος-Φρούραρχος, ο συνταξιούχος δάσκαλος Σπύρος Μπάκος, όμως το καλοκαίρι επιστρέφουν για να γιορτάσουν με πολύ κέφι το παραδοσιακό πανηγύρι τα Άϊλιά στις 20 Ιουλίου.

Εφέτος ετίμησαν ιδιαίτερα με την παρουσία τους το πανηγύρι: ο υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Σταύρος Καλογιάννης, ο Νομάρχης κ. Αλέξανδρος Καρχιμάνης, ο Στρατηγός-Διοικητής της 8ης Μεραρχίας, κ. Νικ. Καναβάκης ο βουλευτής κ. Αντώνης Φούσας, ο Διευθυντής του «ΠΡΩΪΝΟΥ ΛΟΓΟΥ» κ. Βασίλειος Κουτσολιόντος και άλλοι.

Το μεσημέρι, όπως πάντα, στρώθηκε κάτω από τον παχύ ίσκιο του αιωνόβιου πλάτανου στο χοροστάσι το τραπέζι της «Φιλιάς» με ωραία φαγητά, τσίπουρο κλπ. Στο τραπέζι παρακάθισαν όλοι οι χωριανοί και φίλοι των Δρυμαδων μαζί με τους παραπάνω επισήμους. Ακολούθως άναψε το γλέντι με πολύ κέφι και μεράκι και το κλαρίνο δονούσε την ατμόσφαιρα μέχρι αργά το απόγευμα.....

Το εφετινό πανηγύρι συνέπεσε με την πραγματική κοσμογονία που συντελείται αυτό το διάστημα στο χωριό. Πρόκειται για τη διάνοιξη της μεγάλης οδικής αρτηρίας που θα συνδέει στο εξής την Ελλάδα με την Αλβανία. Λόφοι ανασκάπτονται κυριολεκτικά, εναέρια γεφύρια θεμελιώνονται και τόσα άλλα έργα γίνονται για να γίνει τέλεια η διεθνής-διασυνοριακή παράκαμψη των Δρυμαδων. Πρόκειται για έργο που ούτε το είχαν ονειρευτεί ποτέ οι Δρυμαδιώτες, καθώς και τα γύρω χωριά από όπου θα περάσει..

Ευελπιστούμε ότι το έργο αυτό θα αλλάξει κάποια πράγματα προς το καλύτερο στο αριτικό χωριό μας. Η γύρω έκταση του χωριού έχει πάρει πλέον την όψη ενός απέραντου δάσους. Η μεγάλη βλάστηση κάλυψε τα πάντα. Ούτε χωράφια φαίνονται, ούτε αμπέλια, ούτε κήποι. Ελπίζουμε αύριο να ξημερώσει κάτι καλύτερο.

Αθανάσιος Δέμος

Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΓΙΟΡΤΑΣΤΗΚΕ

Στα χωριά μας που έχουν ιερές γιορτάστηκε με λειτουργία και δοξολογία η επέτειος του ΟΧΙ.

Εκτός από το Περιστέρι που αναφέρουμε σε άλλη σελίδα, η επέτειος γιορτάστηκε στη Καστάνιανη με λειτουργία δοξολογία επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφανιών στο ηρώο του χωριού. Δεν παρέλειψαν και επιμνημόσυνη δέηση στον λόφο του Αγίου Αθανασίου όπου ήταν τα αμυντικά χαρακώματα του στρατού το 1940.

Στην Πωγωνιανή και στο Δελβινάκι τελέστηκαν λειτουργία και δοξολογία, κατάθεση στεφανιών και παρέλαση των σχολείων.

ΜΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΑ 21 ΧΡΟΝΩΝ

Πήρα την πρόσκληση από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Στρατινίστας για την 21η Γιορτή Τσίπουρου στις 17 Νοεμβρίου, Σάββατο ώρα 5 το απόγευμα.

Γιορτή 21 χρόνων! Η Γιορτή που ενηλικιώθηκε! Ποιος το φαντάζονταν αυτό όταν ξεκίνησαν, αν και μεγαλύτερες ήταν οι φιλοδοξίες για «παραγωγή τσίπουρου»! Όμως πρέπει να θαυμάσουμε αυτή τη μικρή κοινωνία που επιμένει, έστω και αν λιγοστεύει χρόνο με τον χρόνο, που επιμένει να συνεχίζει αυτή τη γιορτή και να διατηρεί όλη την τελετουργία με το καζάνι να στάζει τσίπουρο, με τους «δοκιμαστές», με το παραδοσιακό τραπέζι, με το γλέντι και το κέφι στους σκοπούς του τόπου μας! Η αγωνία για τη συνέχιση είναι δικαιολογημένη. Η σκιά της περιμένει να κρατηθεί από νεότερα χέρια. Η ενηλικίωση που γιορτάζεται εφέτος είναι μια βαριά κληρονομιά. Τους ευχόμαστε επιτυχία, καλή δύναμη και ανανέωση των ελπίδων έστω και με τη βοήθεια του «άμπουρα» του τσίπουρου!

Η ΕΝΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΙΝΔΟΥ

Το καλοκαίρι που πέρασε, και στο Συνέδριο της Ομοσπονδίας στο Κεράσσο, αναγγέλθηκε η ένταξη του ορεινού όγκου της Νεμέρτσικας και της έκτασης που καλύπτει το πρόγραμμα NATURA 2000 στο ευρύτερο πρόγραμμα «ΠΙΝΔΟΣ». Ανακοινώθηκε μάλιστα ότι θα ανατεθεί η μελέτη στην «ΗΠΕΙΡΟΣ ΑΕ» με στόχο να ολοκληρωθεί εντός του 2008. Προς το παρόν δεν έχει ακόμη εκδοθεί η σχετική απόφαση. Παρακολουθούμε το θέμα και εφόσον υπάρχουν νεότερα θα τα γράφουμε..

όλγα κωστούλα

ψυχολόγος

πτυχ. παν/μίων παντείου & bordeaux II

συμβουλευτική μέσω διαδικτύου

www.olgakostoula.net

sympoios@olgakostoula.net

+ 30 6948 56 13 70

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

- * Να μην έχουμε παράπονο για τον καιρό
- * Ο Οκτώβρης ήταν ένας τυπικός φθινοπωριάτικος μήνας
- * Με όλες τις διακυμάνσεις και κύκλους του καιρού.
- * Προετοιμασία για χειμώνα
- * Να τον καλοδεχθούμε
- * Και με προμήθειες...καυσίμων!
- * Ξύλα ή πετρέλαιο!
- * Αυξάνουν στα χωριά μας και τακαλοριφέρ!

- * Ακόμη δεν μπήκε γυνί στον κάμπο του Ξηρόβαλτου!
- * Με τόσο....αναδασμό που έγινε!
- * Περιμένει κι αυτός τον....επενδυτή του!
- * Τον.....έξνο!
- * Και τόσα δισεκατομμύρια που έπεσαν;
- * Να μη τα ξεχνάμε.

- * Μια νάρκη στα ριζά της Νεμέρτσικας μας ξάφνιασε.
- * Υπάρχουν ακόμη;
- * Πικρές αναμνήσεις της τοπικής ιστορίας.
- * Μας τις θύμισε η νάρκη.
- * Και τα τότε αθώα θύματα

- * 28η Οκτωβρίου μια ακόμη θύμηση της ιστορίας μας.
- * Τιμή σε κείνους που θυμούνται
- * Και τιμούν τη δόξα και τις θυσίες
- * Και τα σχολεία που γιορτάζουν.
- * Μα ούτε ένα λουλουδί δεν είδα στο μνημείο στο Χάνι!
- * Κι ας γράφει στην κολώνα για....Ιταλούς!
- * Οι σκοπιμότητες ροκανίζουν και την ιστορία
- * Του δικού μας Τάγματος Δελβινάκιου.
- * Ξεχνιέται η ανδρειοσύνη.
- * Αλλά και χάθηκε και η ανδρειοσύνη και η μεγαλοψυχία!

- * Γκουβέρι και Βομπλό απόκτησαν ασφαλτοστρωμένο δρόμο!
- * Όνειρο ετών και γενεών.
- * Ακολουθεί και το Τεριάχι!
- * Μένουν κάτι λίγα χιλιόμετρα
- * Για να πούμε ότι τελειώσαμε με τους δρόμους!

- * Άσκοπες και ανούσιες οι γκρίνιες που ακούστηκαν
- * Από Δήμο Δελβινάκιου και.....υπογραφές πολιτών!
- * Για το δρόμο από Χάνι προς Πωγωνιανή.
- * Η λεωφόρος που κατασκευάζεται είναι φανταστική!
- * Σαν κατασκευή αλλά και σαν περιβαλλοντική πρόνοια
- * Τα τραύματα των εκκαφών άρχισαν να κλείνουν.
- * Και να πρασινίζουν

- * Άλλοι πρέπει να εκδηλωθούν οι περιβαλλοντικές ευαισθησίες
- * Το ανεπανόληπτο φυσικό μας περιβάλλον....
- * Που λεηλατείται βάνουσα και ληστρικά
- * Και ρυπαίνεται ανοικοκύρευτα
- * Από σκουπίδια και χωματερές....
- * Ακόμη και δίπλα στους νέους δρόμους.

- * Κάποιος ειδικός μας είπε και τούτο
- * Καίνε σκουπίδια σε χωματερές
- * Σκουπίδια με πολλά πλαστικά
- * Που σκορπούν στην ατμόσφαιρα καπνούς
- * Αλλά και δηλητηριώδεις τοξίνες
- * Δεν το βλέπουν οι αρμόδιοι;
- * Και δεν φοβούνται τα δηλητήρια;

- * Αλλά, ξεκίνησαν τα ρακοκάζανα!
- * Για χαρμολύπη και ξεγνιασιά.
- * Πολλά χωριά.... «αμπούριασαν» στο οινόπνευμα!
- * Τα μικρά φθινοπωρινά και φιλικά πανηγυράκια
- * Μια παλιά παράδοση που κρατιέται ανόθευτη
- * Για ανόθευτο και αυθεντικό ρακο-τσίπουρο!
- * Καλή σοδειά *Καλή καρδιά *Και καλή διασκέδαση!

K.X.K.

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΙΤΩΝ

Ημερήσια εκδρομή με πούλμαν στο Ναύπλιο οργάνωσε η Αδελφότητα Ψηλοκαστριτών με μεγάλη συμμετοχή. Ψυχαγωγικός και πολιτιστικός ο σκοπός της εκδρομής που πραγματοποιήθηκε όλους, όπως μας γράφει η Αδελφότητα Δελβίνης. Η επίσκεψη στους ιστορικούς χώρους του Ναυπλίου και στις εκθέσεις που λειτουργούσαν ήταν μια καλή εμπειρία. Πιστεύουμε πως πέραν από τον θαυμασμό των αξιοθέατων ενδιαφερόντων του Ναυπλίου να «έγλυψαν» και καμιά ιδέα να την μεταφέρουν στα χωριά μας, και στο χωριό τους βέβαια, για το οποίο τόση δραστηριότητα ξοδεύει η Αδελφότητα.

ΠΑΤΡΙΚΟ
Παραδοσιακός Ξενώνας
Κόρδας Παναγιώτης
Κ. Κασσάρη 4-8,
Ιωάννινα
Τηλ: 26510 65509
Κιν: 6944 798781
Fax: 26510 65509